

GUDSTJENESTE FOR SMÅ OG STORE MED KARNEVAL

Disse liturgiforslagene kan brukes på fastelavnssøndag, men kan også med letthet tilpasses andre gudstjenester i fastetiden. I år møter vi Susan og hennes seks barn, vi møter lille Champo i årets barnefilm. I landsbyen de bor i har de fått ny brønn og slipper å drikke det skitne vannet fra elva. Bruk filmen eller historien om Champo eller storesøster Mary i gudstjenesten – eller på samlingen etterpå.

I mange menigheter er det tradisjon for en markering "Fra fest til faste" der man samles til et karneval som så går over i en enkel gudstjeneste. En slik samling kan legges til askeonsdag eller en annen dag der menigheten er samlet. Hvis dere ikke har samling på askeonsdag kan dere tenne det røde lyset etter inngangsortene i gudstjenesten på fastelavnssøndag.

Gudstjenesten er delt inn i fire deler:

1. Samling
2. Ordet
3. Forbønn og nattverd
4. Sendelse

I år gjenbraker vi heftet *Superhelt til fastetiden* fra 2020 som dere kan dele ut på karnevals gudstjenesten Husk å sende ut informasjon på forhånd dersom dere ønsker at barna skal kle seg ut eller ta med tomflasker til denne gudstjenesten. Minner om å følge gjeldende smittevernsregler i deres kommune. Informasjon om Superhelt finner dere på nettsiden fasteaksjonen.no.

Vi har lagt inn noen tekster i kursiv som dere kan bruke som informasjon i gudstjenesten.

I vedlegg 1 er det flere forslag til bønner og sanger.

I vedlegg 2 er det mer informasjon om de ulike stasjonene i bønnevandringen. Hvis dere ikke har bønnevandring eller kombinerer bønnevandring med nattverd, kan dere bruke en nattverdliturgi, som menigheten pleier å bruke når barn og familier deltar.

I vedlegg 3 finner dere en "Nattverdordning for særlige anledninger" fra gudstjenesteordning for Den norske kirke som dere også kan benytte.

☞ INFORMASJON OM DAGENS GUDSTJENESTE

I mange land er tiden før faste også tiden for karneval. I dag er det fastelavnssøndag og vi vil sette barna i sentrum. Etter gudstjenesten inviterer vi til kirkesaft og fastelavnsskuller.

DEL 1: SAMLING

☞ PRELUDIUM/ INNGANGSPROSESJON

☞ INNGANGSSANG

Heveinu Shalom aleichem (Barnesangboka 112)

Norske vers: 1. Jeg blir så glad når jeg ser deg

2. Det er Guds fred jeg vil gi deg

(Starter når alle er på plass).

Alternativ sang kan være Cantai ao Senhor (N13 393).

Alle som skal være med i gudstjenesten er med i prosesjonen, både prest, liturg og musikere dersom det er mulig. Ta med gjenstander som symboliserer de ulike stasjonene i bønnevandringen for eksempel tomflasker, blomsterpotter med jord og poser med frø. La noen av barna være med å bære.

☞ INNGANGSORD

L: Kjære menighet. Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus.

Slik hilser vi hverandre velkommen til gudstjeneste.

☞ DIKT – VENNSKAPSTANKER

Gi meg hånden, la oss sammen slå en ring omkring vår jord,
Mens vi sender vennskapstanker rundt til alle der de bor.
Vennskapstanker er så varme, vennskapstanker skaper fred.
Den som går med vennskapstanker, bærer gode gaver med.

Diktet "Vennskapstanker" kan gjerne leses av en annen enn liturgen – helst et barn.

Hvis det er dåp i gudstjenesten, kan den komme etter "Vennskapstanker" eller etter lovsangen. Mellom hvert vers i sangen kan man presentere de ulike kostymene.

LOVSANG

N13 240 Måne og sol, skyer og vind

Eller en annen passende lovsang – se flere forslag i vedlegg 1

DEL 2: ORDET

INNLEDNING TIL TEKSTLESNING

L: La oss høre Herrens ord.

Før og etter evangelielesningen kan menigheten synge et hallelujaomkved.

Forslag: N13 977.6 og 977.7

EVANGELIETEKST

Teksten for fastelavnssøndag er fra Joh 12, 20-33.

²⁰ Det var noen grekere blant dem som var kommet for å tilbe under høytiden.

²¹ De gikk til Filip, som var fra Betsaida i Galilea, og sa: «Herre, vi vil gjerne se Jesus.»

²² Filip gikk og fortalte det til Andreas, og sammen gikk de og sa det til Jesus.

²³ Jesus svarte: «Timen er kommet da Menneskesønnen skal bli herliggjort.

²⁴ Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Hvis ikke hvetekornet faller i jorden og dør, blir det bare det ene kornet.

Men hvis det dør, bærer det rik frukt.

²⁵ Den som elsker sitt liv, skal miste det. Men den som hater sitt liv i denne verden, skal berge det og få evig liv. ²⁶

Den som vil tjene meg, må følge meg, og der jeg er, skal også min tjener være.

Den som tjener meg, skal min Far gi ære.

²⁷ Nå er min sjel fylt av angst. Men skal jeg så si: Far, frels meg fra denne timen?

Nei, til denne timen skulle jeg komme. ²⁸

Far, la ditt navn bli herliggjort!»

Liturgiforslagene er ikke tilpasset covid-19.

Da lød det en røst fra himmelen:

«Jeg har herliggjort det og skal herliggjøre det igjen.»

²⁹ Mengden som sto omkring og hørte dette, sa at det hadde tordnet. Andre sa:

«Det var en engel som talte til ham.»

³⁰ Da sa Jesus:

«Denne røsten lød ikke for min skyld, men for deres.

³¹ Nå felles dommen over denne verden, nå skal denne verdens fyrste kastes ut.

³² Og når jeg blir løftet opp fra jorden, skal jeg dra alle til meg.» ³³

Dette sa han for å gi til kjenne hva slags død han skulle lide.

Les teksten høyt, gjenfortell og forklar enkelte vanskelige ord.

🌀 UTFORDRING

L: Alle mennesker er skapt i Guds bilde og Gud vil at alle skal ha det godt. I dag passer det godt å ta fram regnbueplakaten fra Kirkens Nødhjelp. Den første uken har fargen rød, kjærlighetens farge. Slik kan kjærligheten stå som en overskrift nå når vi går inn i fastetiden.

I årets Fasteaksjon får vi møte barn og ungdom fra Zambia. En av dem er Champo. Hun og de andre i landsbyen har fått en ny brønn med trygt og rent vann. Nå slipper de å drikke det skitne vannet fra elva og blir ikke lenger syke. Champo er glad for det rene vannet som de kan drikke og vaske grønnsakene sine i. I årets Fasteaksjon er overskriften «Forandre for andre». Når vi viser godhet for andre, da tjener vi Gud.

Bli med slik at flere får rent og trygt vann!

Og når dere kommer hjem kan dere alle være Superhelter.

🌀 SANG

Han har den hele vide verden (Barnesangboka 91)

DEL 3: FORBØNN OG NATTVERD

Liturgiforslagene er ikke tilpasset covid-19.

Her benyttes nattverdliturgi etter lokal tradisjon, eller *Ordning for særlige anledninger* fra Den norske kirkes nattverdliturgier (se vedlegg 3).

I dag skal vi ha bønnevandring der en av stasjonene er nattverd. Vi har ... stasjoner. Når musikken begynner starter vandringen, dere kan velge hvilken stasjon dere vil gå til først. Når vi begynner å spille "Jeg folder mine hender små" går alle og setter seg. Forslag til stasjoner:

Stasjon 1. Tegnebord: Der kan barn og voksne tegne en bønn til Gud. (Alternativt kan man rulle ut en papirrull på gulvet i midtgangen og tegne direkte på den. Denne store tegningen kan bæres fram til alterringen etterpå).

Stasjon 2. Ved lysgloben: Her kan vi tenne lys for alle barn som fortsatt mangler rent vann og ofte blir syke.

Stasjon 3. Nattverdutdeling: Barn og voksne stiller på rekke, får et stykke brød og dypper det i kalken.

Stasjon 4. Ved døpefonten: Her kan vi legge perler i dåpsvannet, en rød for glede, en grønn for noe vi håper skal skje, en hvit om det er noe vi tenker spesielt på i dag.

Stasjon 5. Ved offerbordet: Her kan dere gi en pengegave til Kirkens Nødhjelp. Legg også fram en bunke med små pappbøsser.

Stasjon 6. Samle flasker: De som har med tomflasker legger dem i en egen flaskekurv. Vandringen avsluttes med en felles bønn der liturgen kan ta fram noen av tegningene eller den store fellestegningen. Et annet alternativ er å starte fellesbønnen med å spørre noen av barna hva de vil be for. Dersom det er mulig er det fint om dere får talt flaskene i løpet av kirkekaffen. Mer informasjon om de ulike stasjonene i bønnevandringen finner du i vedlegg 2.

SANG UNDER BØNNEVANDRINGEN

Fra Norsk Salmebok 2013 (N13)

N13 608 Når vi deler det brød som du oss gir

N13 623 Ingen er for liten til å se Guds under

Fra Barnesangboka (BS)

189 Når du ser en venn

TAKKEBØNN

L: Gud vi takker deg for alle barn og voksne som er med og gjør en innsats – slik at flere mennesker skal få livgivende, rent vann.

L: Herre Jesus Kristus, du brød fra himmelen som nå har mett oss.

Gi oss å bringe dine gaver videre:

Brød til de sultne, trøst til de sørgende,

Liturgiforslagene er ikke tilpasset covid-19.

mot til de forsagte, kjærlighet til alle.
La din godhet og fred gjennom oss
strømme ut til verden.
Gi oss å tjene den menneskehet
Som du selv har tjent,
Inntil vi alle samles til ett i deg.

(hentet fra Bønnebok for den katolske kirke 1990)

Eller, litt forkortet:

L/ML: Gud, vi takker deg for alle barn og voksne som gjør en innsats for at flere mennesker skal få livgivende, rent vann.

Herre Jesus Kristus, du brød fra himmelen,
som nå har mettet oss:
Hjelp oss å bringe dine gaver videre,
og tjene den menneskehet
som du selv har tjent,
inntil vi alle samles til ett i deg.
Amen.

(hentet fra Bønnebok for den katolske kirke 1990)

ELLER (dersom det ikke er nattverd)

L/ML: Herre, hjelp oss å skape fred
ved å gi mennesker det de trenger for å leve,
ved å utjevne kløften mellom fattig og rik,
ved å løse konflikter uten bruk av vold,
ved å verne ditt skaperverk
og ta vare på ditt hellige ord.
La godhet og rettferd velle fram blant oss
Lik bekker som aldri blir tørre.

Amen

(Gerd Grønvold Saue, bønn fra Norsk salmebok 2011, side 1201)

DEL 4: SENDELSE

✞ UTGANGSBØNN – eller SALME/SANG (fordi bønningen ovenfor har gitt oppfordringen.)

L: La oss gå ut i Guds verden
Med omsorgens hender,

Liturgiforslagene er ikke tilpasset covid-19.

Forsoningens hjerte
Og kjærlighetens sinnelag.
La oss gå i fred.

A: Jesu Kristi navn, Amen

✞ VELSIGNELSE

✞ UTGANGSPROSESJON OG SANG

Etter prosesjonen kan barn og voksne følge på inn til kirkekaffe/soft
N13 674 Pris være Gud

VEDLEGG 1: FLERE SANGFORSLAG

Sanger og bønner fra Syng håp! 2

- For se, jeg gjør allting nytt (15)
- Gi oss vårt daglige brød (18)
- Gud ditt hjerte rommer hele verden (20)
- Hvis dere bare hadde tro, argentinsk barnesalme (35)
- Jesus Kristus ventar (46)
- Kristus kom/Yesu njoo, fra Tanzania (50)
- Vi står for ditt ansikt, Gud – Inngangsbønn på både bokmål og nynorsk (74)

Sangforslag fra Treklang – sanger med mye rytme og bevegelse

- Vi kan dele (250)
- Der det nye livet lever (283)
- Dine hender er fulle av blomster (352)
- Jeg er trygg hos deg (108)
- Syng for Herren sol og måne (35)
- Vær meg nær, å Gud (150)

VEDLEGG 2: MER INFORMASJON OM BØNNEVANDRING

Forbønnsledd, nattverd og offerleddet er slått sammen til én vandring i denne gudstjenesten. Barn liker godt å røre litt på seg og fritt kunne oppsøke de

Liturgiforslagene er ikke tilpasset covid-19.

postene de vil. Samtidig er dette en fin anledning til å kikke litt på alle de andre som har kledd seg ut til karnevalet.

Vandringen begynner ved at organisten/musikerne spiller rolig musikk.

De ulike postene må klargjøres før gudstjenesten:

1. Tegne takkebønner

Mange barn synes det er lettere å uttrykke seg med tegninger enn med ord. Mange kan heller ikke skrive ennå. Tegnebordet bør være plassert slik at det er plass til å stå rundt det. Dekk gjerne bordet med en papirduk, slik at man kan tegne rett på duken. Sett fram nok fargestifter.

2. Tenne lys

Plassér gjerne denne posten i nærheten av inngangen slik at alle ser den når de kommer inn. Lag ei stor steinrøys rundt og under globen. Hvis dere ikke har lysglobe, kan dere lage steinrøysa og sette fram telys, slik at folk kan sette dem på steinene. Det kan være lurt å ha en stor presenning under steinene.

3. Nattverd

De to som skal dele ut nattverden står sammen framme i kirkerommet. Barn og voksne kommer fram og stiller seg på rekke.

4. Ved døpefonten

Legg perler med ulik farge i skåler på et bord ved døpefonten – eller sett dem på kanten dersom det er mulig. Legg en tegning med "smilefjes" sammen med de røde perlene, "sinna fjes" sammen med de grønne perlene og en "tenkeboble" sammen med de hvite perlene.

5. Offerbordet – gi vår pengegave

Et lavt bord strategisk plassert i rommet. På bordet står det en skål til pengene, eventuelt en innsamlingsbøsse, og et lys. Her kan det også legges en bunke med Superhelt-hefter og pappbøsser.

6. Samle flasker

Knytter an til Superhelt-opplegget. Sørg for en stor kurv dersom det er mange barn som er invitert til gudstjenesten. La evt. noen av barna være med å pante flaskene – og se hvor mye penger det blir.

Hvor mange mennesker har fått rent vann i dag? (200 kroner er nok til å skaffe ett menneske rent vann resten av livet.) Dette kan også gjøres ved samlinger senere i fastetiden.

VEDLEGG 3: NATTVERDORDNING FOR SÆRLIGE ANLEDNINGER

(Fra Den norske kirke, 2011)

Salme / Forberedelse av måltidet

Hilsen

L: La oss lovprise Gud.

Menigheten reiser seg

A: Takk og ære tilhører Gud i all evighet.

eller

L : La oss lovprise Gud.

Menigheten reiser seg

ML: Gud vil vi takke og ære.

A: Gud vil vi takke og ære.

Hellig (Sanctus) eller en annen lovsang

Nattverdbønn med innstiftelsesordene VERBA

En av følgende bønner:

L: Gode Gud, vi takker deg for din herlighet som er utbredt over himmel og jord. Gjennom dåpens vann befridde du oss fra mørkets makt og forente oss med Jesus Kristus, din Sønn. Nå ber vi deg: Send din Ånd over oss og dine gaver, så vi får kraft til å leve og frimodighet til å tro.

L: Trofaste Gud, vi vil prise deg så lenge vi lever, og lovsynge ditt navn til evig tid. Vi takker deg for at du sendte din Sønn Jesus

Kristus til frelse for verden. Ved hans død får vi våre synder tilgitt, og i hans

Liturgiforslagene er ikke tilpasset covid-19.

oppstandelse kan vi leve det nye livet. Nå ber vi deg: Send din Ånd over oss og dine gaver, så de blir et håpets tegn i våre liv.

L: Vi lovsynger deg, Gud, himmelens og jordens skaper. Du omslutter oss med kjærlighet og omsorg. Takk for frelsen du har gitt oss gjennom Jesus Kristus. Vi ber deg: Send din Ånd over oss og dine gaver.

L: Vår Herre, Jesus Kristus, i den natt da han ble forrådt, tok han et brød, takket, brøt det, gav disiplene og sa: Ta imot og spis! Dette er min kropp som gis for dere. Gjør dette til minne om meg. Likeså tok han kalken etter måltidet, takket, ga dem og sa: Drikk alle av den. Denne kalken er den nye pakt i mitt blod som utøses for dere så syndene blir tilgitt. Gjør dette så ofte som dere drikker det, til minne om meg.

Etter innstiftelsesordene kan liturg og menighet si:

L: Stort er troens mysterium.

A: Kristus døde. Kristus stod opp. Kristus skal komme igjen.

Følgende setning kan tilføyes:

A: Ham være ære for kjærligheten som er sterkere enn døden.

A: Vår Far / Fader vår

Dette leddet kan utelates i denne korte nattverdordningen.

Fredshilsen

L: Guds fred være med dere.

M: Guds fred være med deg.

L: La oss hilse hverandre med et tegn på fred.

Menigheten hilser hverandre med håndtrykk og kan si «Guds fred» eller lignende ord.

Liturgiforslagene er ikke tilpasset covid-19.

Utdeling

Utdelingsordene lyder:

Dette er Jesu legeme.
Dette er Jesu blod.

Eller

Kristi kropp, gitt for deg.
Kristi blod, utøst for deg.

Etter utdelingen sier liturgen:

L: Den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus har nå gitt oss sitt hellige legeme og blod, som han gav til soning for alle våre synder.

A eller L: Han styrker oss og holde oss oppe i en sann tro til det evige liv.

L kan tilføye: Fred være med dere.

Måltidets avslutning

Her kan man følge en av gudstjenesteordningens ferdig formulerte takkebønner, en lokalt utformet eller en annen egnet takkebønn.